



Република Србија
Влада Републике Србије
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: 020-1822/2015
11. фебруар 2015. године
Београд

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције је у току 2014. године одржао дванаест седница, на којима је разматрао и усвајао извештаје о феноменима системске корупције и предлоге за унапређење борбе против корупције које је достављао Влади.

Састав Савета је непромењен у односу на 2013. годину:

- Проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник,
- Јелисавета Василић, члан,
- Мирослава Миленовић, члан,
- Александар Ђурчић, члан,
- Душан Слијепчевић, члан,
- Миољуб Виторовић, члан.

Савет је Председнику Владе Републике Србије и Генералном секретаријату Владе 15. јула 2014. године доставио предлог за именовање нових чланова, како би се њихов број ускладио са Одлуком о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 59/01, 42/03, 64/03, 14/06). Влада се још увек није изјаснила у вези са предлогом.

АКТИВНОСТИ САВЕТА

1. Извештаји о феноменима системске корупције

1.1. Извештај о трговини електричном енергијом

Савет за борбу против корупције доставио је Влади Републике Србије Извештај о трговини електричном енергијом 03. априла 2014. године.

Савет је анализом добијених података од Електропривреде Србије, Електромереже Србије и Управе царина, уочио велике разлике у количинама електричне енергије коју је увезла и извезла Електропривреда Србије у периоду од 2010. до 2012. године. Према Инструкцији Министарства финансија од 6. августа 2009. године ови подаци би требало да буду истоветни, али је Савет утврдио следећа неслагања: увоз 35.245 MWx, извоз 35.140 MWx (подаци ЕПС); увоз 527.584 MWx, извоз 3.668.887 MWx (подаци ЕМС); увоз 2.994.539 MWx, извоз 3.887.804 MWx (подаци Управе царине).

Поред вишеструких неслагања у количинама, Савет је уочио и велике разлике између цене увезене и извезене електричне енергије, па је Електропривреда Србије због разлика у цени у периоду од 2010. до 2012. године остварила мање приходе за око 30 милиона евра. У истом периоду према подацима Управе царине други лиценцирани трговци електричном енергијом оставрили су добит.

Савет је утврдио да постоје неслагања података о количинама електричне енергије које је Електропривреда Србије купила и продала на тржишту Републике Србије у

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

периоду од 2010. до 2012. године: од лиценцираних трговаца купљено је 2.995.417 MWx (подаци ЕПС); од лиценцираних трговаца купљено је 357.800 MWx (подаци ЕМС); лиценцираним трговцима продато је 2.266.182 MWx (подаци ЕПС); лиценцираним трговцима продато је 296.078 MWx (подаци ЕМС). Разлика у цени електричне енергије, којом је ЕПС трговао у наведеном периоду са лиценцираним трговцима на тржишту Србије, омогућила је трговцима приход од 49.436.019,80 евра.

Савет је од Пореске управе добио податак да је лиценцираним трговцима електричном енергијом, по основу промета електричном енергијом, извршен повраћај ПДВ-а у износу од 12.478.031.171,00 динара (период од 2010. до 2012. године) у законском року, без обзира да ли су трговци измирили своје пореске обавезе према Републици Србији или не. Пореска управа није у могућности да проверава количине електричне енергије које се исказују на фактурама лиценцираних трговаца, као и њихове вредности на основу количина, па остаје сумња да ту контролу нико не врши, што ствара простор за злоупотребе, имајући у виду да надлежне институције имају потпуно различите податке о исказаним количинама електричне енергије која се прометује на тржишту Републике Србије.

Савет за борбу против корупције је апеловао на Владу Републике Србије и надлежне државне органе да преиспитају неслагања у количини електричне енергије којом се тргује, разлике у цени електричне енергије, као и измиривање пореских обавеза лиценцираних трговаца електричном енергијом.

Савет је 11. априла Извештај доставио Републичком јавном тужилаштву, Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине и Управи криминалистичке полиције. Савет је 17. априла 2014. године обавештен да је Извештај о трговини електричном енергијом достављен на поступање Тужилаштву за организовани криминал.

1.2. Извештај о реформи правосуђа

Савет за борбу против корупције доставио је Влади Републике Србије Извештај о реформи правосуђа 17. априла 2014. године. Извештај се бави анализом стања у српском правосуђу, притисцима на судије и тужиоце, непостојањем независности судова и самосталности тужилаштва, мешањем извршне власти у рад правосудних институција, неправилностима у раду Високог савета судства, Државног већа тужилаца, неадекватном увођењу институције Правосудне академије и другим спорним деловима реформе правосуђа.

Независност судова и судија, и самосталност тужилаштва и тужилаца су само декларативне. У току претходне две године у односу на независност правосуђа стање је погоршано јер су уочена већа мешања извршне власти у рад правосудних

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

институција. Носиоци правосудних функција немају гаранције против спољних притисака од извршне и законодавне власти, као ни против унутрашњих притисака од стране председника судова, јавних тужилаца и странака.

У Извештају се тврди да су спорни: састав и начин избор чланова Високог савета судства и Државног већа тужилаца, неблаговремен избор председника судова и рад судија и тужилаца у Министарству правде и државне управе.

У извештају је указано и на погоршано материјално стање правосуђа што је последица непробацивања свих финансијских надлежности правосудне управе на Високи савет судства и Државно веће тужилаца. Након враћања неизабраних судија и тужилаца у првој реформи евидентан је недостатак смештајног капацитета. Велики проблем су и ниске зараде запослених у правосуђу, посебно када је реч о државним службеницима.

Правосудна академија још увек није одговорила својим задацима. Направљене су веома озбиљне грешке у односу на квалитет почетне обуке. Пре обуке нису донета одговарајућа подзаконска акта којима је требало регулисати питање мерила и критеријума за избор ментора, чланова Комисија, предавача и осталих лица овлашћених за рад са полазницима почетне обуке, због чега постоји велика сумња у квалитет извршене обуке. Прве генерације полазника Правосудне академије су и поред оваквих пропуста приоритетно бирани за судије и тужиоце, и то на основу законских одредби за које је Уставни суд утврдио да су неуставне.

Високи савет судства и Државно веће тужилаца нису ваљано спровели реизбор нити су благовремено донели правилнике на основу којих се може квалитетно оценити рад судија и тужилаца, нису израдили анализу из које се могу увидети грешке, нису показали спремност да штите независност и самосталност судова и судија и самосталност тужилаштва, као и да квалитетно испитају претходни рад носилаца правосудних функција. За ове, али и друге повреде, чланови наведених тела нису одговарали.

Број предмета у раду је увећан у односу на стање пре реформе. Када је реч о старим предметима (предмети где поступак траје дуже од две године) фигурира цифра од преко три милиона предмета. Судије и тужиоци су неравномерно оптерећени у различитим деловима Србије, а најлошија ситуација је у Београду. Савет је у извештају указао на упадљива одступања судске праксе четири апелациона суда.

Проблеме у правосуђу су препознали и грађани јер истраживања показују изузетно негативну перцепцију ефикасности и независности правосуђа, што је лошије него у ранијем периоду.

Савет је Влади дао и следеће препоруке: разрешење свих чланова ВСС и ДВТ из редова судија и тужилаца; јачање независности правосуђа кроз измену састава ВСС-а и ДВТ-а професионализацијом односно укидањем чланства по положају; избор чланова Високог савета судства и Државног већа тужилаца из редова судија и тужилаца препустити управо носиоцима тих функција, а не Народној скупштини; у што краћем року донети правилнике о критеријумима и мерилима за вредновање рада носилаца правосудних функција и на основу тих правилника спровести правилну филтрацију носилаца правосудних функција; неопходно је да ВСС што пре спроведе избор кандидата за председнике судова; у што краћем року у целости пренети надлежности правосудне управе са Министарства правде на ДВТ и ВСС.; увести интерну ревизију у правосуђе; први избор на функцију судије и заменика јавних тужилаца пренети са парламента на ВСС и ДВТ, без укидања пробног периода; избор председника судова и јавних тужилаца пренети на ВСС и ДВТ; законски уредити категорију правосудних службеника, коју би чинили садашњи државни службеници запослени у правосудним институцијама, а чији положај би се уређивао од стране Високог савета судства и Државног већа тужилаца; увећати зараде свим запосленим у правосуђу; прекинути са праксом да државни службеници раде са прекидима; допунити Закон о уређењу судова тако да се одржавају редовне заједничке седнице апелационих судова ради уједначавања судске праксе; брисати законске одредбе које омогућавају упућивање судија и тужилаца на рад у законодавним и извршним органима; спровести адекватну анализу потребног броја судија и тужилаца за сваки суд/тужилаштво појединачно; увести електронски систем доделе свих предмета у рад судијама у свим судовима ради обезбеђења права на природног судију; доношење Судског пословника пребацити у надлежност ВСС-а; дати могућност судијским и тужилачким помоћницима са вишегодишњим искуством да полагају завршни испит на Правосудној академији без накнаде; обезбедити транспарентан и непристрасан избор кандидата за почетну обуку на Правосудној академији; именити прописе у смеру потпуног подређивања Правосудне академије ДВТ-у и ВСС-у, у циљу елиминисања било каквог учешћа Владе; обезбедити квалитетан програм почетне обуке на Правосудној академији; обезбедити потпуну транспарентност у раду ДВТ, ВСС; Представници извршне власти треба да се уздрже од давања изјава и од других поступака којима се задире у независност судства.

1.3. Извештај о злоупотребама у примарној приватизацији на примеру *Привредног саветника* доо Београд

Савет за борбу против корупције доставио је 17. јуна 2014. године Влади Републике Србије извештај „Злоупотребе у примарној приватизацији на примеру *Привредног саветника* доо Београд“. Извештај је урађен на основу представке грађана у којој је указано на злоупотребе у примарној приватизацији „Привредног саветника“. Погрешним тумачењем прописа, тј. давањем упутстава привредним субјектима како да врше ревалоризацију друштвеног и државног капитала,

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

„Привредни саветник“ је нанео несагледиву штету друштвеној и државној имовини.

На основу документације прикупљене од Министарства привреде, Агенције за привредне регистре, Агенције за приватизацију, Комисије за хартије од вредности, Централног регистра и Београдске берзе, као и анализом закона, Савет је закључио да Републичка агенција за процену вредности капитала, Републичка дирекција за имовину Републике Србије, Дирекција за процену вредности капитала, Министарство за економску и власничку трансформацију, Агенција за приватизацију, Акцијски фонд и Централни регистар нису штитили државну и друштвену имовину у току приватизације „Привредног саветника“.

На основу извештаја овлашћеног судског вештака о обрачуну ревалоризације уплаћених деоница запослених, Савет је у извештају указао да је нешто више од тридесет запослених, пензионера и њихових наследника, незаконито присвојило капитал вредан 80 милиона динара (око 7 милиона евра) на дан 30.06.1999. године. На основу Биланса из 2012. године капитал акционара, сада уделичара, повећао се на око 17 милиона евра: реална имовина од преко 5000 квадратних метара новоизграђених некретнина на најлуксузнијим локацијама у центру Београда, обртна имовина од око 12 милиона евра, на годишњем нивоу од издавања некретнина и камата на краткорочне пласмане „Привредни саветник“ остварује приходе од око 2 милиона евра.

Имајући у виду да су и друга предузећа укључујући и „Ц-маркет“ извршила примарну приватизацију по моделу објашњеном у овом извештају, Савет је од надлежних органа тражио да испитају не само приватизацију Привредног саветника, већ и приватизације других предузећа која су користила упутства о ревалоризацији капитала које је објављивао „Привредни саветник“. Савет је препоручио да се испита и правни основ издавања акција и на основу тога исплаћених дивиденди, да се утврде услови издавања незаконито стечених некретнина и пласирање краткорочних пласмана, као и да се испита учешће „Привредног саветника“ у доношењу Закона о рачуноводству и другим рачуноводственим прописима који су по оцени стручне јавности неприменљиви и веома штетни за српску привреду.

Извештај је достављен и Републичком јавном тужилаштву и Министарству унутрашњих послова. Републичко јавно тужилаштво обавестило је Савет за борбу против корупције 27. јуна 2014. године да је Извештај о злоупотребама у примарној приватизацији на примеру „Привредни саветник“ доо Београд достављен на поступање Тужилаштву за организовани криминал.

1.4. Анализа политичког утицаја на пословање Фонда за развој Републике Србије

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције је 15. јула 2014. године доставио Влади Републике Србије извештај „Анализа политичког утицаја на пословање Фонда за развој Републике Србије“.

Фонд за развој одобрава кредите за подстицање развоја привредних субјеката који су у већинском приватном или државном власништву, осим јавним предузећима. Средства Фонда користе се у складу са законом, статутом и годишњим програмом рада Фонда. На годишњи програм рада Фонда сагласност даје Влада. Средства која Фонд не пласира до краја буџетске године, враћају се у буџет Републике Србије или ова средства Фонд може пласирати у наредној буџетској години на основу посебног акта Владе. Фонд за развој би требао да опслужује пројекте, који би код комерцијалних банака имали мале изгледе да буду прихваћени, или би цена кредита била неприхватљиво висока. Оно што Фонд за развој издваја од других сличних институција су ниске каматне стопе од 1%, 3%, 5%, зависно од врсте кредита и региона у који се пласира.

Савет је у извештају утврдио да Фонд не поштује прво начело свог рада обезбеђивање равномерног регионалног развоја, укључујући развој недовољно развијених подручја јер је највише средстава одобрено фирмама у Београду, Новом Саду и Нишу. У извештају је указано да су власници привредних субјеката којима је одобрен кредит: Мирослав Мишковић, Жељко Митровић, Војин Лазаревић, Ненад Поповић, Топлица Спасојевић, Небојша Човић, Зоран Дракулић, Мило Ђурашковић, Ђорђе Антељ, Горан Перчевић, Предраг Ранковић Пециони и др. Највише средстава добиле су фирме у већинском или стопроцентном власништву Мирослава Мишковића: „Делта Макси“-100 милиона динара, „Делта Аграр“-735 милиона динара, „Југохемија“-190 милиона динара, „Јухор-Експорт“ Јагодина-185 милиона динара, што укупно за наведене фирме износи 1,2 милијарде динара. Кредити су одобрени и фирмама: „АБС Минел трафо“ и „АБС Минел трансформатори“-619 милиона динара (власништво Ненада Поповића); „Руднап груп-Минел котлоградња“ Београд-508 милиона динара (власништво Војина Лазаревића); „ФМП Железник“-530 милиона динара (власник Небојша Човић); „МК Комерц“-300 милиона динара (власник Миодраг Костић); „ЈУ Поинт“-360 милиона динара (власник Зоран Дракулић); „Пинк Дигитал систем“-190 милиона динара (власништво Жељка Митровића). У региону Београд одобрени су кредити и следећим привредним субјектима: „Беохемија“ Београд, „Еурополис“ Београд, „Колинг“ Београд, „Интеркомерц“ Београд, „Гемах“ Београд, „ПЗП Београд“, „Индустрија прецизне механике Београд“, „ИТМ-Гроуп“ Нови Београд, „Чип комерц“ Београд, „Еуроаџа“ Београд, „МБ Консалтинг“ Београд, „Котекс“ Сурчин, „Звезда“ АД Земун, „Градина“ д.о.о Земун, „Жито Дунав“ Батајница и др. чији су власници и директори веома познати јавности. У осталим регионима у Србији, средства Фонда су такође дељена на основу политичких и других утицаја власника и директора фирми, попут: „Фармаком“ Шабац, „Амига“ Краљево, „Путеви“ Ужице, „Симпо“ Врање, „Тодор“ Врњачка бања, „Гранд инжењеринг“ Бор, „Вино Жупа“, „Рубин“ Крушевац, „Подгорина Фруцхт“ ДОО Осечина, 33 „Пецка“ Осечина, „ПИК Пештер“, „Банини“ Кикинда, „Нисал“ Ниш, „Медитеран 92“ Гуча и др.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Друго начело пословања Фонда је подстицање пословања правних лица и предузетника, а према расположивим подацима и ово начело се не поштује. Наиме, у периоду од 2007. до 2013. године укупно одобрени кредити предузетницима износили су око 882 милиона динара. То показује, да је примера ради, за 370 милиона динара одобрено више фирмама Мирослава Мишковића, него свим предузетницима заједно. Даљом анализом расположиве документације Савет закључује, да се предузетници којима је одобрен кредит у мањој мери баве производњом тј. у највећем броју случајева ради се о услужним делатностима.

Законом је установљено да Надзор над законитошћу рада Фонда обавља министарство надлежно за послове финансија. Такође, Фонд најмање четири пута годишње подноси министарству надлежном за послове финансија извештај о свом раду. Министарство надлежно за послове финансија подноси Влади извештај о пословању Фонда сваких шест месеци и једанпут годишње извештај о обављеној ревизији. Влада подноси годишњи извештај о пословању Фонда Народној скупштини Републике Србије у року утврђеном за достављање завршног рачуна буџета Републике Србије. Фонд је дужан да води пословне књиге и рачуноводствену евиденцију и да годишње финансијске извештаје, који истинито и објективно одражавају његово пословање и финансијско стање, припрема са садржајем и у облику који су утврђени законом којим се уређује рачуноводство и ревизија. Ако нека од наведених институција, не користи своја законска овлашћења у контроли рада Фонда, због чега настаје штета за привреду државе и њене грађане, одговорна је за стварање простора за настанак системске корупције и ненаменско и незаконито трошење средстава. У јавности је створена перцепција да је Фонд за развој под директним утицајем извршне власти с обзиром да функцију члана Управног одбора Фонда обављају министри у Влади Републике Србије, као и да Фонд нема поуздано успостављене критеријуме пласмана кредитних средстава, критеријуме за репрограм одобрених кредита, као ни критеријуме који поуздано уређују питање контроле наменског и законитог коришћења одобрених кредита.

Савет за борбу против корупције предлаже Влади да: преиспита пласирање средстава из Фонда за развој у 2014. години; изврши ревизију свих уговора за које касне ануитети, односно код којих у 2014. и 2015. години доспевају ануитети на наплату; наложи Фонду да предузме све мере у погледу обезбеђења и извршења наплате заосталих потраживања Фонда; не пласира милијарду динара на име помоћи угроженима од поплаве преко Фонда, имајући у виду да је Фонд својим радом до сада показао да није способан да обавља послове из редовне надлежности, па је јасно да ванредни посао пласирања милијарду динара на име помоћи угроженима, неће извршити благовремено, квалитетно и транспарентно.

Извештај је достављен Министарству унутрашњих послова и Републичком јавном тужилаштву. Републичко јавно тужилаштво обавестило је Савет 21. јула 2014. године да је извештај прослеђен на надлежност Тужилаштву за организовани криминал.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

1.5. Извештај о доношењу правосудних закона и последицама које изазивају (допуна другог Извештаја о реформи правосуђа)

Новим извештајем о реформи правосуђа, који је достављен Влади 5. децембра 2014. године, указано је на неправилности у начину доношења правосудних закона, у увођењу јавног бележничтва и у раду извршитеља.

Јавним бележницима су дата изузетно широка, монополистичка овлашћења која гарантују висок приход, а избор јавних бележника је компромитован ублажавањем правила о полагању нотарског испита и незаконитим радом комисије која је предложила кандидате за прве notare. Комора нотара је основана противно одредбама Закона о јавном бележничтву јер није испуњен услов да првих 100 именованих нотара оснива Комору. Поред наведеног, Закон о јавном бележничтву је у многоме у супротности са другим системским законима попут Закона о привредним друштвима.

Савет је истраживао и рад извршитеља, и утврђено је да Комора извршитеља не дозвољава извршитељима да учествују у јавним набавкама. Са друге стране комунална предузећа не спроводе јавне набавке у поступку ангажовања извршитеља, што је у супротности са Законом о јавним набавкама. Утврђено је да комунална предузећа расподељују предмете извршитељима селективно.

Савет је утврдио и да несуспензивно дејство приговора на закључак извршитеља често резултира несавесним радом извршитеља, због чега највише испаштају дужници.

Савет сматра да држава мора имати право на део добити нотара и извршитеља јер им је поверена јавна служба и да тај део мора бити реално одређен на основу одговарајућих мерила и критеријума, а никако паушалном оценом предлагача закона.

Савет је указао и да доношење системских правосудних закона по хитном поступку и без јавне расправе резултира лошим законским решењима, која се често мењају и допуњују. Сет правосудних закона из 2008. године је донесен по хитном поступку и довео је до неуспешне реформе правосуђа и пада поверења грађана у правосуђе. Пракса доношења закона на овај начин наставља се и данас, а као једну од последица имамо и преко 120.000 одложених суђења у септембру и октобру због обуставе рада адвоката.

Поред усвајања препорука из претходних извештаја о реформи правосуђа, Савет је предложио да се закони не доносе по хитном поступку него да то буде изузетно; да се Закон о јавном бележничтву у делу који се односи на делатност нотара мора ускладити са системским законима; да се из Закона о јавном бележничтву морају

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

избацили императивне одредбе о надлежности нотара код нејавних исправа јер чињеница што је држава на нотаре пренела јавна овлашћења не чини нотаре привилегованим и изузетим од конкуренције па сходно томе мора се дозволити и другим квалификованим лицима да обављају послове поверене нотарима, када се ради о нејавним исправама; у наведени Закон се морају уградити мерила и критеријуми на основу којих држава има право на део добити која се остварује обављањем поверених послова од стране државе; комунална предузећа у државном власништву морају примењивати Закон о јавним набавкама у складу са мишљењем Управе за јавне набавке; надлежни органи треба да испитају везе челника свих комуналних предузећа у Србији са извршитељима којима се додељује највећи део предмета јер постоји велика могућност корупције с обзиром да није било конкуренције код избора извршитеља; комунална предузећа су дужна да од свих извршитеља траже податке и да утврде да ли су враћена средства предујма код успешних извршења; изменити члан 254 Закона о извршењу и обезбеђењу тако да приговор на закључак извршитеља у комуналним предметима има суспензивно дејство, како би се грађани заштитили од несавесног деловања извршитеља; да Министарство правде изврши контролу рада извршитеља и Коморе извршитеља, као и усклађености општих аката Коморе са законима.

2. Анализа нацрта закона

2.1. Нацрт закона о заштити узбуњивача

Савет за борбу против корупције доставио је Министарству правде и државне управе 28. марта 2014. године анализу текста Нацрта закона о заштити узбуњивача, као и предлоге за измене и допуне Нацрта.

Савет је предложио измене и допуне: Члана 2 Значење израза, Члана 3 Забрана злоупотребе узбуњивања, Члана 5 Право на заштиту узбуњивача, Члана 10 Заштита података о личности узбуњивача, Члана 12 Врсте узбуњивања, Члана 14 Унутрашње узбуњивање, Члана 21 Спољашње узбуњивање ако су у обавештењу садржани тајни подаци, Члана 22 Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај, Члана 25 Садржина тужбе, Члана 27 Упознавање странака са правом да реше спор путем посредовања.

Савет је сугерисао да се у казнене одредбе уврсте кривична дела, како би заштита узбуњивача била ефикаснија, а предложено је и стимулисање узбуњивача гаранцијом награде када открије да постоји основ да одређени износ постане јавни приход, а тај приход би изостао да није било узбуњивања и да је приход реално наплатив.

2.2. Нацрт закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције доставио је Министарству правде 07. маја 2014. године анализу и предлоге за измену и допуну Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства.

Савет је предложио измене и допуне следећих чланова важећег закона: Члана 6 Председник и заменик председника Савета; Чланова 10 и 11 Накнада за рад и неспојивост послова; Члана 14 Начин рада; Члана 17 Одлучивање; Члана 19 Јавност рада; Члана 24 Брачко право, бирачки списак и листе кандидата; Члана 31 Бирачка места; Члана 38 Избор чланова; Члана 39 Разлози престанка; Чланова 20, 21 и 22 Прелазне и завршне одредбе Нацрта измена и допуна Закона о Високом савету судства.

Савет сматра да је након усвајања нових одредби потребно извршити избор свих чланова ВСС-а у року од 90 дана, а председник и заменик председника ВСС-а могу бити изабрани у року од 15 дана од дана избора нових чланова ВСС-а, како би што пре почело поступање по надлежностима.

2.3. Нацрт закона о изменама и допунама Закона о државном већу тужилаца

Савет за борбу против корупције доставио је Министарству правде 07. маја 2014. године анализу и предлоге за измену и допуну Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Државном већу тужилаца.

Савет је предложио измене и допуне следећих чланова важећег закона: Члана 6 Председник и заменик председника Државног већа; Чланова 10 и 11 Накнада за рад и неспојивост послова; Члана 14 Начин рада; Члана 17 Одлучивање; Члана 19 Јавност рада; Члана 24 Брачко право, бирачки списак и листе кандидата; Члана 31 Бирачка места; Члана 38 Избор чланова; Члана 39 Разлози престанка; Чланова 20, 21 и 22 Прелазне и завршне одредбе Нацрта измена и допуна Закона о Државном већу тужилаца.

Савет сматра да је након усвајања нових одредби потребно извршити избор свих чланова ДВТ-а у року од 90 дана, а председник и заменик председника ДВТ-а могу бити изабрани у року од 15 дана од дана избора нових чланова ДВТ-а, како би што пре почело поступање по надлежностима.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

3. Остале активности

3.1. Сарадња са државним органима

Савет је и у 2014. години наставио сарадњу са Министарством унутрашњих послова. У марту 2014. године одржан је састанак са радном групом МУП-а која је истраживала тзв. „24 спорне приватизације“. На састанку се разговарало о активностима МУП-а које су предузете поводом Саветових извештаја. Савет је МУП-у доставио своје нове извештаје о системској корупцији.

Сарадња са Министарством правде се одвијала током читаве године. Потпредседник Савета за борбу против корупције проф. др Мирослав Милићевић и чланица Савета Мирослава Миленовић састали су се са министром правде Николом Селаковићем и државним секретаром Радомиром Илићем у јулу. На састанку се разговарало о даљој сарадњи у борби против корупције. Чланица Савета Мирослава Миленовић именована је у септембру у радну групу за израду Стратегије финансијских истрага, коју је формирало Министарство правде, а Душан Слијепчевић, члан Савета учествовао је на састанцима о изради Акционог плана за Поглавље 23.

Интензивна сарадња са Министарством унутрашњих послова и Министарством правде одвијала се и због одржавања састанка Пододбора за правду, слободу и безбедност у Бриселу.

Сарадња са Агенцијом за борбу против корупције наставила се и 2014. године одржавањем координационих састанака радне групе за унапређење рада државних органа у просвети. Састанцима је присуствовала чланица Савета Јелисавета Василић. Чланица Савета Мирослава Миленовић учествовала је на конференцији „Контрола финансирања политичких активности – изборне кампање у 2014. години“, коју је организовала Агенција за борбу против корупције у новембру 2014. године.

Савет је 29. априла 2014. године потписао Меморандум о сарадњи са Управом за јавне набавке, Републичком комисијом за заштиту права у поступцима јавних набавки, Министарством финансија, Министарством привреде, Државном ревизорском институцијом, Агенцијом за борбу против корупције и Комисијом за заштиту конкуренције.

У децембру је одржан први полугодишњи састанак у циљу успостављања система сталне и обавезне координације између Агенције за приватизацију, Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, Врховног касационог суда, Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције и успостављања проактивног приступа у спречавању ризика на корупцију у области приватизације, реорганизације и стечаја.

Савет у 2014. години није имао ниједан састанак са Председником Владе Републике Србије.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

3.2. Улога Савета у спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године

Усвајањем нове Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године Савет за борбу против корупције, као саветодавно тело Владе, врши праћење резултата спровођења Стратегије и Акционог плана у државним органима, обвезницима акционог плана, а заједно са министарством надлежним за послове правосуђа организује тромесечне састанке контакт особа из државних органа. На основу информација прикупљених на тим састанцима Савет ће поднети извештај Влади Републике Србије о искуству и препрекама за ефикасно спровођење Стратегије и Акционог плана, а извештај може објавити и на свом сајту.

Савет је Влади Републике Србије доставио два Извештаја о искуству и препрекама за ефикасно спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и пратећег Акционог плана и то 19. фебруара и 18. јула. Први Извештај чине кратак осврт на координациони састанак контакт тачака из државних органа одржан 15. октобра 2013. године и анализа извештаја контакт тачака о искуству и препрекама за ефикасно спровођење Стратегије и Акционог плана. Савет је Влади указао на неразумевање значаја координације, недовољно разумевање обавеза из Акционог плана, техничко-материјалне и организационе препреке. У другом извештају Савет је на основу података прикупљених на билатералним састанцима и из одговора државних органа на дописе анализирао стање у следећим областима: политичке активности; јавне финансије; приватизација и јавно-приватно партнерство; правосуђе; полиција; просторно планирање и изградња; здравство; образовање и спорт; медији. Савет је у другом Извештају предложио ревизију надлежности појединих одговорних субјеката, као и рокова дефинисаних Акционим планом због измена у саставу Владе, успостављање боље сарадње одговорних субјеката, решавање финансијских, просторних и кадровских недостатака.

У 2014. години реализована је мера 3.2.2.3.1 *Унапређење сарадње и координације активности на сузбијању корупције између релевантних институција у области јавних финансија*. Јелисавета Василић, чланица Савета за борбу против корупције учествовала је у изради Меморандума о сарадњи. Меморандум су 15. априла 2014. године потписали представници Управе за јавне набавке, Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Министарства финансија, Министарства привреде, Државне ревизорске институције, Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције и Комисије за заштиту конкуренције.

Чланица Савета за борбу против корупције Јелисавета Василић учествовала је и на првом полугодишњем састанку потписника Меморандума о сарадњи са Агенцијом за приватизацију. Састанак је одржан 29. децембра 2014. године. На састанку се анализирао примена и контрола спровођења позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја (нови Закон о приватизацији, Закон о

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

изменама и допунама Закона о стечају, Закон о изменама и допунама Закона о Агенцији за приватизацију, Уредба о условима, поступку и начину продаје капитала и имовине методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем, Уредба о стратешком партнерству, Предлог уредбе о поступку контроле извршења уговорних обавеза купца из уговора о продаји капитала или имовине), а анализирани су и потенцијални ризици на корупцију у оквиру позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја.

3.3. Координационо тело за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018. године

Координационо тело за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018. године основано је 7. августа на основу Члана 46. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06-пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14). Тело је основано како би усмеравало послове из делокруга државних органа надлежних за спровођење Акционог плана, тј. како би се пуном имплементацијом мера предвиђених Акционим планом успоставила владавина права.

Чланови Координационог тела су: председник Владе, министар надлежан за послове правосуђа, министар надлежан за послове финансија и члан Савета за борбу против корупције, а састанци се одржавају најмање једном у шест месеци.

Проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник Савета учествује у раду Координационог тела.

До сада је одржан један састанак 9. септембра, а тада су представљени начин рада и задаци Координационог тела.

3.4. Сарадња са међународним организацијама и институцијама

Представници Савета за борбу против корупције учествовали су у јануару 2014. године на састанку о фазама преговарања које следе у процесу придруживања Европској унији након билатералног скрининга. Састанак је организовао ГИЗ Пројекат за правну реформу на основу Споразума о сарадњи са Министарством правде и државне управе и Споразума о имплементацији са Канцеларијом за европске интеграције.

Чланица Савета Мирослава Миленовић учествовала је у фебруару на Округлом столу „Регулисан правни сектор безбедности-безбеднији живот грађана“.

У фебруару је одржан састанак са делегацијом програма Сигма (заједничка иницијатива ОЕЦД и ЕУ за побољшање у управљању и руковођењу) ради оцене стања у систему јавних набавки у Републици Србији. Састанак је одржан на захтев Европске комисије, како би се прикупили подаци за потребе израде Годишњег извештаја о напретку Републике Србије у процесу европских интеграција.

Савет је у фебруару посетила и Експертска мисија Европске комисије за област владавине права. Потпредседник Савета за борбу против корупције проф. др Мирослав Милићевић и чланови Савета Јелисавета Василић, Мирослава

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Миленовић, Миољуб Виторовић и Душан Слијепчевић разговарали су са члановима мисије о раду Савета у претходних годину дана, о новим извештајима које Савет планира да објави, о улози Савета у праћењу резултата спровођења Националне стратегије за борбу против корупције и пратећег Акционог плана, о резултатима истрага о „24 спорне приватизације“, именовану нових чланова Савета, стању у правосуђу и сарадњи са Владом и Агенцијом за борбу против корупције.

Представници Савета учествовали су у фебруару и на IX Европском правном и политичком форуму „Слободан приступ информација од јавног значаја и Закон о заштити података о личности: како осигурати транспарентност правосуђа и других институција. Форум је организовао ГИЗ Пројекат за правну реформу у Србији у сарадњи са Канцеларијом Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Независним удружењем новинара Србије.

Потпредседник Савета за борбу против корупције проф. др Мирослав Милићевић и чланови Савета Мирослава Миленовић и Душан Слијепчевић састали су се са медијском аналитичарком из мисије ОСЦЕ/ОДИХР Алис Коломби у марту. На састанку се разговарало о Саветовом Извештају о притисцима и контроли медија у Србији, о тренутном стању медијске сцене, као и о политичком утицају на медије.

Чланица Савета Јелисавета Василић учествовала је на радионици „Унапређење сарадње и координације активности на сузбијању корупције између релевантних институција у области јавних финансија“ коју је у марту организовала Мисија ОЕБС у Србији у сарадњи са Управом за јавне набавке. Радионици су присуствовали представници Управе за јавне набавке, Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Министарства финансија, Министарства привреде, Државне ревизорске институције, Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције и Комисије за заштиту конкуренције.

Представници Савета су учествовали на Округлом столу „Радна верзија Нацрта закона о заштити узбуњивача“, који је организовало Министарство правде уз подршку Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт ЈРГА одржаном у марту.

У априлу је одржан састанак са представником Европске инвестиционе банке како би се размотриле могућности сарадње.

Чланови Савета Јелисавета Василић и Миољуб Виторовић учествовали су на састанцима Управног одбора за Заједнички пројекат Европске уније и Савета Европе „Јачање капацитета полиције и правосуђа у борби против корупције“ (PACS).

Потпредседник Савета за борбу против корупције проф. др Мирослав Милићевић и члан Савета Миољуб Виторовић састали су се у мају са тимом експерата Светске банке, који су чинили Клаус Декер, Џорџија Харли, Срђан Свирчев и Марина Матић, а који се бави функционалном анализом правосуђа. На састанку се

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

разговарало о досадашњем раду Савета за борбу против корупције, о стању у српском правосудју након реформи и извештајима Савета за борбу против корупције о реформи правосудја.

Представници Савета су учествовали у јулу 2014. године на 10. Европском форуму за унапређење владавине права на тему: „Спровођење извршења у грађанским стварима у Републици Србији: Остваривање правде“ у организацији ГИЗ Програм за правне и правосудне реформе у Србији.

Шеф Делегације Европске уније у Републици Србији Њ.Е. амбасадор Мајкл Девенпорт састао се у јулу са потпредседником Савета за борбу против корупције Проф. др Мирославом Милићевићем и члановима Савета Мирославом Миленовић, Јелисаветом Василић, Душаном Слијепчевићем и Миољубом Виторовићем. На састанку се разговарало о Саветовим извештајима, као и о могућностима сарадње у борби против корупције.

Потпредседник Савета Проф. др Мирослав Милићевић одржао је састанак са представницима ГФА Консалтинг Групе (GFA Consulting Group) у септембру. На састанку се разговарало о примени Националне стратегије за борбу против корупције, јачању капацитета антикорупцијских тела и могућностима сарадње између тела која се баве борбом против корупције.

Чланица Савета, Јелисавета Василић, учествовала је као предавач на семинару „Побољшање међуинституционалне сарадње у коришћењу база података“, који је у организацији Мисије ОЕБС у Београду одржан у октобру.

Чланови Савета Мирослава Миленовић и Душан Слијепчевић учествовали су на конференцији „Јачање реформе јавне администрације у процесу проширења“, коју је организовала СИГМА у новембру.

Потпредседник Савета за борбу проф. др Мирослав Милићевић и чланови Савета Јелисавета Василић, Мирослава Миленовић, Душан Слијепчевић и Миољуб Виторовић састали су се у новембру са члановима Евалуационог тима Групе земаља за борбу против корупције. На састанку се разговарало о превенцији корупције у погледу чланова парламента, судија и тужилаца.

Шеф Делегације Европске уније у Републици Србији Њ.Е. амбасадор Мајкл Девенпорт састао се са потпредседником Савета за борбу против корупције проф. др Мирославом Милићевићем и члановима Савета Мирославом Миленовић и Душаном Слијепчевићем у децембру 2014. године. На састанку се разговарало о подршци Делегације додели награде „Верица Бараћ“, о новим извештајима Савета, као и о напретку у решавању случајева тзв. „24 спорне приватизације“.

Потпредседник Савета проф. др Мирослав Милићевић и чланови Савета Јелисавета Василић, Мирослава Миленовић, Душан Слијепчевић, Миољуб Виторовић и Александар Ђурчић одржали су састанак са представницима Министарства правде и Министарства унутрашњих послова Републике Српске у децембру. На састанку се разговарало о начину рада и надлежностима Савета за борбу против корупције, о улози Савета у спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције и

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

пратећег Акционог плана и о сарадњи институција које се боре против корупције у Републици Србији.

3.5. Поглавље 23

Представници Савета за борбу против корупције учествовали су на састанку Пододбора за правду, слободу и безбедност, који је одржан 5. и 6. јуна у Бриселу. Савет је на састанку представио најновије информације у вези са извештајима у којима су обрађени случајеви високе корупције.

3.6. Сарадња са невладиним организацијама и медијима

Јелисавета Василић, чланица Савета, учествовала је на Округлом столу „Истраживање професионалног интегритета јавних тужилаца и судија о спроведеном истраживању и питања које отвара“ у организацији Центра за људска права Ниш.

Представници Савета учествовали су на Округлом столу „Улога медија у борби против корупције“ у организацији АНЕМ-а.

Поред сарадње са новинарима из дневних листова и недељника из Србије, у марту је и новинар француског листа Фигаро Тјери Порте упознат са радом Савета за борбу против корупције, а у јулу италијански новинар Кристијано Бардучи из листа Osservatorio Balcani e Caucaso.

3.7. Награда „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције

Савет за борбу против корупције је у сарадњи са Делегацијом Европске уније у Републици Србији доделио награду „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције емисији „Таласање – Пусту причу“ Првог програма Радио Београда.

Жири у саставу: Биљана Синановић, судија Врховног касационог суда, Вида Узелац, дипломирани економиста, Лепосава Карамарковић, бивша председница Врховног суда Републике Србије, Љиљана Смајловић, председница Удружења новинара Србије, др Ратко Божовић, професор Универзитета, Дејан Мијач, редитељ и проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник Савета за борбу против корупције, одлуку је донео једногласно.

У образложењу је указано да је: „Стање у српским медијима и даље је забрињавајуће. Говорило се ове године о неслободним медијима, цензури, аутоцензури, економским и политичким притисцима...причало се и о потреби да се заштите новинари од претњи и напада и да се побољша њихов економски положај...усвојен је и сет медијских закона, али стварног напретка није било. Смањивање медијских садржаја заснованих на истраживачком новинарству и инсистирање на садржајима таблоидног типа постали су свакодневица српских медија“. Жири је истакао да „Радио Београд, као први електронски медиј на Балкану и један од најстаријих у Европи, представља изузетак“, па „не треба да чуди што се на Првом програму Радио Београда, четири дана у недељи, од 11 до 12 часова, емитује емисија „Таласање-Пусту причу“, која није названа тако без разлога. Ово је једна од ретких емисија, која избором тема и гостију може да

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

заталаса српску јавност. Поред актуелних тема, позивањем гостију који имају различите ставове, професионалношћу аутора и водитеља, ова емисија показује да медији могу бити изузетно значајна и критички настројена тзв. „четврта грана власти“. Емисија „Таласање“ има све елементе који медиј у демократској држави чине „четвртом граном власти“, а то су: надзор, критика, контрола, преиспитивање, откривање, брзо и тачно информисање“. У образложењу је истакнута и посебност ове емисије јер сваког првог понедељка у месецу слушаоци имају могућност да „таласају“. „Емисија „Таласање“ улива наду да ће се и у будућности на професионалан начин таласати о темама које су директно или индиректно повезане са корупцијом јер као што саме ауторке истичу: *наш главни мото је био и остао да се ништа не сме прећутати и да не трпимо било какве притиске, ма са које стране долазили*“.

Награда је уручена 9. децембра на Конференцији поводом обележавања Међународног дана борбе против корупције „Борба против корупције у Србији – У сусрет новом закону о Агенцији за борбу против корупције“, коју је организовала Агенција за борбу против корупције.

3.8. Представке грађана

Савет за борбу против корупције је 2014. године примио 223 представке грађана. У складу са својим овлашћењима, пристигле представке Савет прослеђује надлежним државним институцијама, а у њима су често садржане информације које се користе и за израду извештаја о примерима крупне, системске корупције. Савет одговоре надлежних институција у којима нас обавештавају о предузетим радњама прослеђује подносиоцима представки. Грађани указују и даље на корупцију у процесу приватизације, у правосуђу и образовању, а спровођење јавних набавки, злоупотребе у државним органима и малверзације приликом продаје пољопривредног земљишта су све чешће заступљени.

4. Реализација Плана рада и буџета Савета

На основу Одлуке Владе Републике Србије о изменама Одлуке о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 14/06), чланови Савета примају накнаде за свој рад, које се исплаћују са конта 423. Висина накнада за рад члановима Савета последњи пут је повећавана 1. јула 2006. године.

За рад на извештајима и иницијативама Савет повремено ангажује и експерте из различитих области, чији хонорари се такође исплаћују са конта 423.

Техничку и административну подршку раду Савета обезбеђује Генерални секретаријат Владе Републике Србије. Како би на адекватан начин пратио феномене корупције и домаћа и међународна искуства и проблеме у борби против корупције, Савет има канцеларију у згради Владе Републике Србије, са две телефонске линије. У оквиру канцеларије Савет ангажује сараднике на основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, на пословима праћења и обраде феномена системске корупције, комуникације са јавношћу и подносиоцима представки, обраде и архивирања предмета, праћења и анализе

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

медијског извештавања о корупцији и борби против корупције у Србији, праћења и превода међународних иницијатива и искустава у борби против корупције, одржавања интернет презентације, истраживања и техничке припреме за потребе рада на извештајима и иницијативама Савета, организације конференција и припрема седница и састанака Савета и др. Сарадници Савета се исплаћују са конта 423.

Буџет Савета у 2014. години износио је 20.745.000,00 динара. Утрошена средства на реализацију активности предвиђених Планом рада Савета за 2014. годину износе 18.448.000,00 динара.

Активности предвиђене Планом рада за 2014. годину које због недостатка или недоступности информација нису реализоване у овом периоду биће увршене у План рада за 2015. годину.

У Београду, 11. фебруар 2015. год.

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Проф. др Мирослав Милићевић

